

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslavena

Polly je postala zopet dobre volje, zakaj strmenje ravnateljstvo je bilo nad vse komično.

Dvajset let je že zahajal Franzelt v hišo, saj sta bila s svetnikom najboljša prijatelja. Nikakih tajnosti nista imela med seboj in poklic jima je bil trajna vez. Tudi o Jackovem nočnem posetu in o njegovi romantični nalogi ni svetnik ničesar zamolčal prijatelju. Saj mu je lahko popolnoma zaupal in vedel, da Franzelt molči ko grob. Uradnih zadev niti svoji ženi ni pravil.

Franzelt je bil torej popolnoma poučen o Jackovi usodi, in po prihodu Pollynem so jo v zaključeni družbi večkrat reševali med smehom in občudovanjem, a tudi s tiho bojaznijo, da bi se Jacku na begu pred Doddom končno ponesrečilo.

Nemec Franzelt ni mogel trpeti Amerikancev in zato je Doddu prav od srca privoščil, da bi se korenito nasmolil.

"Nemški duh daleko nadkričuje ameriško silo!" je modroval. "In tudi zdaj se pokaže, da nikakor ni kos Nemcu." Ko je svetnik zmajal z glavo in hotel ugovarjati, je ravnatelj hitro dostavil: "No, da, pa recimo: nemška kultura! Jack je Avstrijec —"

"Ne. Slovenec je po očetu in Hrvat po materi! Torej posebej ljuba jugoslovenska kri, prijatelj!" ga je dražil svetnik.

"Jugoslovenska kri, da... a nemška kultura, kakor sem dejal!" je vztrajal Franzelt.

"Vraga, nemška kultura!" je ugovarjal smeje. "Ni je maral... otepal se je je... pobegnil je pred njo! Nemški patentirani kulturnosci so klicali nanj ognja in žvepla ter vse kazni nebes in pekla!"

"Saj je res... življenje, borba za obstanek, razni poklici so ga izmikali in izobrazili..." je priznaval Franzelt. "Da, da, ampak podlaga... prosim, podlaga je vendarle bila in je naša, nemška!"

Zaradi podlage se svetnik ni hotel pričkati in je rad prepustil prijatelju Nemcu veselo zavest, da ima končno vkljub vsemu "nemška podlaga" veliko zaslugu tudi v tem primeru, ko po-

vali Jack sovražnega ameriškega Angleža moralno v prah in blato...

Zdaj pa je domači prijatelj buljil v zlatolasko pred seboj in v srcu mu je vstajala bojazen, če ni tale srčkana ženska — Amerikanci imajo prepleto lepe ženske, kar je res, je res, vrag jim zagodel! — iz same ljubezni in skrbi zdajle vendarle že čisto — tenk-tenk...

"Ušel? Meni? Iz naše jetnišnice? — Lepo vas prosim, milostiva, kaj li govorite? Da bi bil Jack potegnil celo mene — Nemca?" je vprašal vznemirjen in prisluskoval, ne prihaja li že prijatelj svetnik.

"Vse vas je potegnil!" je povedala zdaj Polly. "A zdaj je že čez hribe in doline v novi pojava."

Tedaj je pozvonilo zopet. Marta je pritekla iz kuhinje, Franzelt in Polly sta planila iz sobe na hodnik je stopil svetnik v jetniški obleki.

Marta je padla malone v omedlevico, Franzelt je bruhnil v homeričen smeh. Polly pa je strička objela in vzkliznila:

"Nikar se preveč ne jezi!"

"Saj bi mi tudi čisto nič ne pomagalo, če bi od jeze počil!" je odvrnil svetnik in podajal kuharici paznikov plašč in klobuk.

"Ha-ha-ha! Krasni ste v tej uniformi!"

"Kajpada! — No, le naglejta se me! He-he-he! Deželnega svetnika v jetniški munduri se ne vidi vsak dan... Na, Marta, pojdi te lepo v kuhinjo in pravi nič se ne razburjajte! Kmalu bo predpust, zato malo šale ne škoduje niti v naši hiši. Lačen sem... večerjat pojdemo takoj. Samo preoblečem se!"

In pomežiknil je Polly in Franzeltu ter odhitel za njima v sobo. Ondi so se najprej vsi od srca nasmejali. Nato si je položil svetnik prst na usta in pošepešal: "Pozor! Marta ne sme svedeti ničesar!"

In stekel je v spalnico, kjer se je urno preoblekel in preobul.

Marta je prinesla za gospoda svetnika in za gospo Polly večerjo, pred Franzelta pa je ukazal gospodar postaviti steklenico vina.

Marta je strmela, vlekla na

ušesa, toda gospoda je le hitela jesti, govorila o snegu in mrazu, o slabih cestah in nezadostni javni razsvetljavi, se čudno nasmihala, a izdala ni ničesar, kaj naj vse to pomeni. Marta je morala odnesti zopet posodo in namizno orodje z mize, prinesla še vina in čaše. Nato sta si gospoda prižgala smetki, Polly pa je potegnila preko duri še debel zastor, češ da ne bo vleko, ker nočoj je že prav občuten mraz. Marta je morala izginiti v kuhinjo, ne da bi kaj zvedela... Še parkrat se je priplazila k durim in vlekla na uho, prislunjeno h ključavnici, toda razločila je jedva teliko, da v sobi govore in se smejejo. Besna je postala Marta in prisegla je, da pove vse Dodd, kadar se vrne, zakaj prepričana je bila, da ima pri vsem tem svojo roko — "ta lepa opica Amerikanka..."

Svetnik v sobi pa je pripovedoval svoj doživljaj: dobro uro je moral zvezan ležati pod koeom nepremično. Šele nato je prišel paznik k lini v durih ječe. In takrat ga je poklical svetnik. Paznik mu je osvobodil roke in noge. Hotel je kričati, alarmirati straže, toda svetnik mu je ukazal, naj molči in naj gre klicat ravnatelja Franzelta. Paznik se je vrnil z vestjo, da je ravnatelj pravkar odšel k njemu. Svetnik si je torej izposodil pri pazniku star plašč in klobuk ter se v njegovem spremstvu pritpal do doma.

"In zdaj uradujte, gospod prijatelj!" je dejal svetnik. — "Evo vam moj telefon! Telefonirajte na državno pravdnitvo in na policijo. Ušel je na tak način Emil Popper, ki pa je bil Amerikanez Jack Bell ki nam ni nič mar in ga lovi za dobro plačo Amerikanez Dodd! Ali kakor hočete! Jaz napišem tudi prošnjo za upokojitev."

"Ali zakaj neki?" je rekla Polly.

"Zato, ker postanem kmalu sam Amerikanez in sem itak že staro železo," je odvrnil gospod svetnik.

Smeje je odšel Franzelt k telefonu.

Ko se je vrnil, je dejal: — "Celo na državnem pravdnitvu se krohotajo! Ampak ali veste, kdo je prav za prav kriv vse te naše blamaže? — Goethejevi verzi."

In povedal je ginljivo stori-jo o pretresljivem učinku verzov na svojo sočutno dušo. Sedaj se je krohotal svetnik ravnatelju, da so mu tekale solze po licih.

"To je tič!" je rekel. "Mistificirati vas — ganiti, pretresti vas, starega Cerbera, zato je treba pač resnične umetnosti."

"Dvajset let sem že ravnatelj jetnišnice — s sijajnimi talenti sem imel že opraviti, a kaj takega še ne!" se je jezil ravnatelj in se obenem smejal.

"Vi prijatelj ste torej vsega krivi, le vi, ne pa Goethejevi verzi," se je šalil svetnik. "Eh, oba se starava, oba spadamava med itaro šaro."

"Dovolj, strček, da branim gospoda ravnatelja," se je sedaj oglašila Polly, ki se je med pripovedovanjem starih gospodov tako izborna zabavala, da ko je minila vsa žalost in so ji izginile vse skrbi, se je zopet razveselila. "Kriv nisi ti, niti gospod Franzelt, niti ne Goethe; vsega je kriva le nemška ječa — kriv je le nemški jetniški sistem."

"Kako to? Zakaj?" sta tedaj vprašala gospoda obenem.

"Nikdar bi Jack ne bil ušel; prav rad bi bil tukaj ostal," je nadaljevala Polly, "toda te nemške ječe so tako dolgočasne in tako duhomorne, da mora inteligenten človek v njih zblazniti in poginiti."

"Polly, odkod veš ti to?" je strmel svetnik.

"Tu pri meni je bil, sam mi je povedal," je odgovorila Polly.

Gospoda sta poskočila. "Tu — pri meni je bil? Kolasalno!"

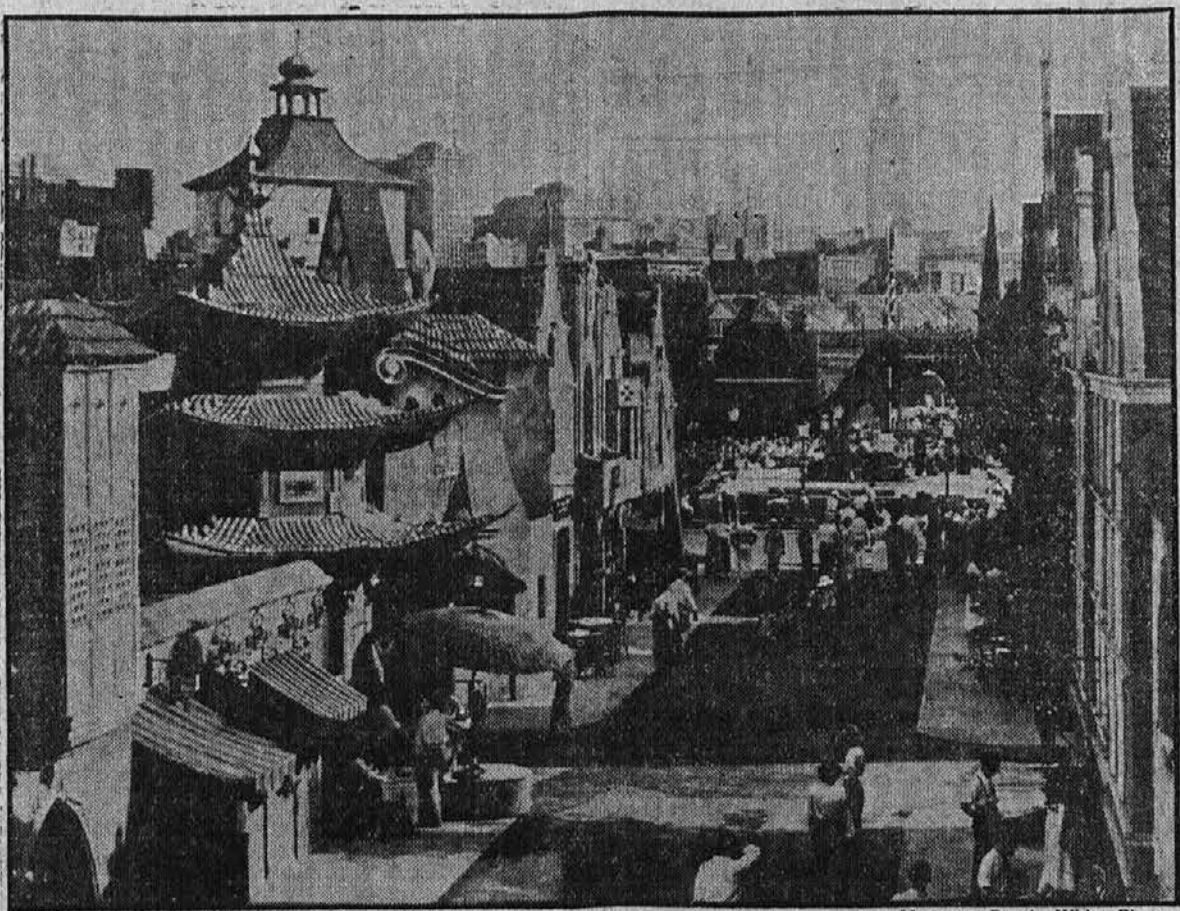
"Da, in on je poslal Marta po vas, gospod ravnatelj, da sva ostala lepo sama; nato se je ves preoblekel in se z mano

Slika kaže poplavo v mestu Cincinnati, Ohio, ko so reševalci v čolnu odpeljali družino iz hiše, ki je bila vsa obdana z vodo. Takih slučajev se je odigravalo na tisoče v zadnji poplavi v sedmih državah, Indiani, Kentuckyju, Illinois, Pennsylvaniji, West Virginiji, Ohio in Missouri.

Sadjarci v južni Kaliforniji so preganjali strupeno slano one dni na ta način, da so vzdržavali ognje v sadovnjakih. Na sliki se vidi, kako nalivajo sirovo olje v tanke, da ga razpeljejo po farmah, nakar so ga zažgali. Ti ognji, ki so goreli noč in dan, so rešili sadovnjake kakim 20,000 farmerjem in je slana naprava radi tega le neznatno škodo.

Na 29. maja letos se ponovno odpre Ve lika jezerska razstava v Clevelandu. Na sliki vidite oddelek "Streets of the World."

najprisrčnejše poslovi."

Čudenja ni bilo konca. Sedaj je imela Polly glavno besedo. Stric je stal med njenim pripovedovanjem pred omaro z obleko in javkal: "O moj kožuž! Moja najboljša zimska obleka. Moj lepi kastorec! O, tudi moja denarnica z vso vsebino je šla z njim! Polly, ali veš, da sem zdaj brez novčiča?"

"Denarja imam zato jaz dovolj," je dejala Polly, "in stric Oliver mi ga pošlje te dni zopet, nič ne skrbi, vse ti poravam in poplačam! Še lepši kožuž dobiš, še boljšo zimsko obleko si kupiš."

Še pozno v noč so se pogovarjali in končno so sklenili, da pošljeta svetnik in ravnatelj naslednjega dne drž. pravdnitvu skupno še pismeno poročilo o pobegu Jacka Bella false Emila Poppra ter da hkrati oba prosita za uvedbo disciplinarne preiskave.

K sreči je šele naslednjega jutra dospela Doddova brzjavka iz New Yorka in policijsko ravnateljstvo jo je odposlalo nemudoma državnemu pravdnitvu. To pa jo je položilo k aktu, ki se je kar vidno debelil.

Zaslišani so bili po vrsti ravnatelj Franzelt, sodni svetnik, jetniški paznik, vratar, izvošček, Marta Zippel in končno tudi Polly. Zapisniki so se pa množili, o Jacku ni bilo niti sledu več.

Nekega popoldne pa se je oglašil v vili tudi še učitelj

Voss iz bližnje vasi. Prinesel je Jackovo listino, ki jo je našel v ulnjaku v spodnjem panju na desni strani, ko je šel gledat svoje prezimujoče čebelice. V listnici je bilo še par sto dolarjev, šest stotakov v nemških markah, Pollyno pisemce ter nekaj sila finih žag in pilic.

Polly je bila sama doma z Marto, ki je ropotala po kuhinji. Svetnik je sedel v gostilni z ravnateljem pri pivu.

"Ali ste komu povedali o tej listnici?" je vprašala Polly ravnatelja ter jo skrila brž v omaro pod perilo.

"Nikomur, milostiva! Na ravnost z doma prihajam k vam," je odgovoril Voss. "Vi ste njegova žena; zato sem presodil, da imate edino vi pravico do teh reči."

"Prisrčna vam hvala, Mr. Voss," je rekla mlada žena. — "Molčite še nadalje! Na Nemškem ni bil nihče oškodovan naše čikaške afere pa nikomur nič mari. Ni res?"

(Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovske znamke

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POŠTIVOM

Pohitvo in vse potrebščine za dom,

6303 GLASS AVE.

HEnderson 2978

Cimperman Coal Co.

1261 Marquette Rd.

HEnderson 3113

DOBER PREMOK IN TOČNA POSTREŽBA

Se priporočamo

F. J. CIMPORMAN

J. J. FRERICKS

RAZPRODAJA

pri dobro poznani

CHICAGO BARGAIN STORE

6101 Glass Avenue

Velik lot najfinjših zastorov, ostanki zastorov, ki smo jih kupili od Star Mfg. Co. Prodajali se bodo po POLOVIČNI CENI.

Tudi otroški E.Z. 12 1/2% volneni Union Suits (vse mere), vredni 89c, razprodaji po 25c.

Razprodaja traja samo v torek, sredo in četrtek, 9., 10. in 11. februarja. Pridite zgodaj in izberite.

Najnovjša slika predsednika Roosevelta, ko je nastopil svoj drugi termin predsedstva Zed. držav. Roosevelt ima na sebi karakterističen izraz trdne volje in neizprosne odločnosti.

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

Chicago, Ill. — "Dživam Trinerjevo grenko vino, kadarkoli trpim na želodčnih ali neprebavnih nerednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Pavlus. Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživate Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težkotam.

— Pišite po brezplačni vzorec —

Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill.

Send me a free sample.

Name _____

Address _____

Pri vseh drugstih